

Betænkning

over

I. forslag til lov om avancestop, II. forslag til lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v. og III. forslag til lov om pengeinstitutters rentemarginal.

(Afgivet af erhvervsudvalget den 10. marts 1975).

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder haft samråd med handelsministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Butikshandelens Fællesråd,
Centralforeningen af Benzinførhandlere
i Danmark,

Danmarks Frugt- og Grøntindustri-
forening,

Danmarks Sparekasseforening,
De danske Provinsbankers Forening,
Grosserer-Societetet,

Håndværksrådet,
Højesteretssagfører Claus Christensen,
Industrirådet og

Landsforeningen Danske Vognmænd.

I forbindelse med udvalgets behandling af lovforslagene har udvalget tillige drøftet den sammenhæng, som hele lovkomplekset har med det eksisterende fastprissystem inden for boligministerens ressort. Såfremt lovforslaget om avancestop vedtages, kan dette mindske behovet for denne ordning, og udvalget har derfor opfordret boligministeren til at tage spørgsmålet om lempelser i fastprissystemet op til overvejelse.

4 Udvalgenes betænkninger m. m.

ad I. Forslag til lov om avancestop.

Bruttoavancen.

Under et samråd herom har handelsministeren over for udvalget bekræftet, at de tre dyrtidsportioner, der forfaldt den 1. marts 1975, kan indregnes i de af loven tilladte bruttoavancer, uanset om de ikke måtte være indregnet heri pr. 6. marts 1975.

Under drøftelsen af, hvilke lønforhøjelser der ifølge § 1, stk. 3, kan begrunde forhøjelser af bruttoavancen, har handelsministeren oplyst, at også lønstigninger for personale, der ikke er omfattet af særlige overenskomster, kan indregnes i bruttoavancerne for så vidt angår de personalegrupper, der naturligt kan sammenlignes med personalegrupper, som er omfattet af en overenskomst, og da i samme omfang som for disse grupper. Øvrige ikke-overenskomstmæssige lønstigninger kan ikke indregnes i bruttoavancerne.

Ministeren har endvidere oplyst, at spørgsmålet om aflønning af indehavere og ægtefælles arbejdsindsats i mindre håndværks- og handelsvirksomheder ikke i praksis giver anledning til større vanskeligheder.

Monopoltilsynet anerkender, at en håndværksmester og dennes ægtefælles produk-

tive arbejdsindsats og en handlendes og dennes ægtefælles arbejde som sælger (kommis) betragtes som omkostninger på samme måde som ved anvendelsen af fremmed arbejdskraft.

Når det drejer sig om ledelsesfunktioner, regnskabsopgørelser o. lign., som udføres af indehaver eller ægtefælle, kan disses løn ikke indregnes på anden måde end som andel af bruttoavancen. Der anlægges samme vurdering af bruttoavancen på den enkelte vare eller varegruppe, hvad enten der i de nævnte ledelsesfunktioner anvendes fremmed medhjælp eller ej.

I tilfælde, hvor bruttoavancen skal vurderes på grundlag af regnskabsundersøgelser, normtal etc., tages der i praksis hensyn til, om indehaveren har opnået rimelig aflønning for sit arbejde, inden overskud og kapitalforrentning opgøres.

En portoforhøjelse vil derimod efter lovforslagets hovedbestemmelse ikke kunne føre til forhøjelse af bruttoavancen, men ministeren har over for udvalget oplyst, at en sådan forhøjelse vil kunne begrunde anvendelse af undtagelsesbestemmelsen i lovforslagets § 4, stk. 2.

Den for benzinforhandlere gældende praksis med vejledende priser, hvori er indeholdt bruttoavancer, der fastsættes efter forhandling mellem monopoltilsynet og Centralforeningen af Benzinforhandlere i Danmark, har ministeren forudsat stadig vil kunne følges, idet § 4, stk. 2, indeholder den fornødne hjemmel.

I denne forbindelse har udvalget overvejet, hvorledes man kan sikre, at ansøgninger om dispensation fra lovforslagets §§ 1-3 får den hurtigst mulige behandling i monopoltilsynet, idet en hurtig afgørelse må antages at have afgørende betydning for den pågældende virksomhed.

Ministeren har oplyst, at monopoltilsynet har stillet ham i udsigt, at det, så snart procedurereglerne er fastlagt, vil bestræbe sig på at afgøre disse ansøgninger så vidt muligt inden for en frist af 14 dage.

Endvidere har ministeren foreslået, at der som nyt kapitel II indføjes bestemmelser om prisdæmpende aftaler.

Ved ændringsforslagets fremsættelse har handelsministeren oplyst, at forslaget må antages at medføre en ikke ubetydelig administration, der vil nødvendiggøre ansæt-

telse af arbejdskraft såvel i handelsministeriet som i monopoltilsynets direktorat. Tilsynsbeføjelsen med hensyn til ordningen henlægges til monopoltilsynet, som også i et vist omfang vil komme til at yde sekretariatsmæssig bistand under ordningens administration.

Skønsmæssigt vil en gennemførelse af ændringsforslaget medføre ansættelse af 2-3 medarbejdere såvel i handelsministeriet som i monopoltilsynet.

Endelig har ministeren oplyst, at han, når loven skal optages til revision, tillige vil tage hensyn til den almindelige indkomstudvikling i samfundet.

Et flertal (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af handelsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) udtaler, at regeringsforslaget er fremsat på et tidspunkt, hvor befolkningens købekraft og købelyst er dalet stærkt. Herved er indtruffet indtægtstilbagegang for mangfoldige selvstændige erhvervsdrivende. Samtidig foregår der en meget stærk udvikling i detailhandelen, hvor slagvarer, ugetilbud og andre priskonkurrenceordninger slår igennem og derved gør det mindre velbetænkt at operere med bruttoavancebegrebet. Med den nye markedsføringslovs afskaffelse af udsalgsreglerne pr. 1. maj 1975 igangsættes en yderligere nyudvikling på dette område, hvorfor det i særlig grad må befrygtes, at tidspunktet for indførelse af avancestop er dårligt. Som følge af forslagens begrænsning til hjemmemarkedet vil det reelt ikke have betydning i tilfælde, hvor større pengeinteresser står på spil. Overholdelse af loven vil derimod for mange små næringsdrivende betyde fallit og for de resterende små erhvervsdrivende, at det uproduktive papirbrug af hensyn til det offentlige krav bliver forøget meget væsentligt.

Allerede som følge af de anførte forhold indstiller mindretallet lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et andet mindretal (det konservative folkepartis medlem af udvalget) kan ikke med-

virke til lovforslagets gennemførelse og vil redegøre for sin stilling ved forslaget 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved forslaget 2. behandling.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) finder ikke, at loven vil få nogen særlig betydning for prisdannelsen. Den vil ikke være i stand til at bremse eller nedsætte store udbytter og fortjenester, men vil, som den er udformet, kunne medføre vanskeligheder for mindre næringsdrivende og detailhandlere.

Monopoltilsynets muligheder for at føre effektiv kontrol med lovens overholdelse ses ikke at være til stede.

Lovens betydning er først og fremmest af psykologisk art, og den vil næppe få den betydning, der tillægges den.

ad II. Forslag til lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af handelsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet mener ikke, at der er positive samfundsmæssige virkninger knyttet til på ny at lovgive om, hvad der ikke må udbetales fra solvente aktieselskaber. Forholdene er så forskelligartede i de danske virksomheder, at en generel lovgivning som den foreliggende ikke kan undgå at medføre, at der ude i det praktiske liv opstår en række uforudsete urimeligheder og tvivlsspørgsmål. Løsningen heraf og lovens overholdelse i øvrigt vil kræve, at yderligere arbejdskraft bliver beslågt i privat som offentlig sektor til formål, hvor den kunne have været brugt samfundsnyttigt. Forfølgelse af mennesker, der i en for erhvervslivet vanskelig tid stiller risikovillig kapital til rådighed, virker til forøgelse af arbejdsløsheden. Ikke blot på kort sigt, men også i længere per-

spektiv er denne giftudlægning for erhvervslivet med til at motivere det ene initiativfyldte menneske efter det andet til at flytte sin arbejdspladsskabende aktivitet til at foregå uden for Danmarks grænser.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved forslaget 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) vil ligeledes redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) finder ikke, at loven vil være i stand til at bremse eller nedsætte de store virksomheders udbytter. Den vil endvidere kun have ringe effekt, hvad angår tantiemer og vederlag. En begrænsning og nedsættelse af de store udbytter og fortjenester vil kræve en langt mere effektiv lovgivning, som det i øvrigt vil være vanskeligt at indpasse i det forelagte lovforslag.

Lovforslaget kan imidlertid forbedres og skærpes ved indførelse af bestemmelser, der tager sigte på at ramme de store udbytter og fortjenester.

Der skal her henvises til de stillede ændringsforslag.

Sammenfattende må det siges, at lovforslaget, hvad angår udbyttebegrænsningen, ikke indeholder nogen skærpelse i forhold til nugældende lov.

Ad III. Forslag til lov om pengeinstitutters rentemarginal.

Udvalget har bl. a. drøftet lovforslagets § 11, stk. 2, med handelsministeren, der oplyste, at § 21 i lov nr. 199 af 2. april 1974 om banker og sparekasser, der trådte i kraft den 1. januar 1975, foreskriver, at egenkapitalen i en bank eller sparekasse skal udgøre mindst 8 pct. af de samlede gælds- og garantiforpligtelser.

Lovens § 56, stk. 10, første punktum, indeholder en overgangsregel, hvorefter sparekasser, der ved lovens ikrafttræden ikke opfylder egenkapitalkravet i § 21, senest den 1. januar 1979 skal opfylde dette krav.

Den regulering af pengeinstitutternes rentemarginal, som tilsigtes med lovforslaget, forudsættes at skulle finde sted over en periode på ca. 2 år. Det er under hensyn her til fundet rimeligt, at fristen for opfyldelse af egenkapitalkravet forlænges med 2 år til den 1. januar 1981.

Handelsministeren har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 6 til lovforslagets § 6, stk. 2, hvorved det præciseres, at stk. 2 kun finder anvendelse over for de pengeinstitutter, som er omfattet af § 6, stk. 1.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af handelsministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, allerede fordi der ikke har været den fornødne tid til at overveje regeringsforslaget i de par dage, som er hengået siden lovforslagets fremsættelse.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved forslagets 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) vil ligeledes redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) finder, at formålet med loven er at nedsætte rentemarginalen og dermed bankernes indtjening. Loven kan lægge loft over rentemarginalen — et for højt loft — men det er tvivlsomt, om det vil have nogen indvirkning på bankernes overskud.

Udlånsrenten bør nedsættes i forhold til diskontoen og rentemarginalen gøres så lav som mulig.

Bankernes overskud må beskæres ad anden vej end den i loven foreslåede.

Der henvises til de stillede ændringsforslag.

Det er et nyt felt, der lovgives på, og den forcerede behandling af dette og andre lovforslag har ikke givet muligheder for fuldt ud at vurdere lovens virkninger.

Ændringsforslag.

Ad I. forslag til lov om avancestop.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *et flertal* (udvalget med undtagelse af Poul Dam (SF) og Kaj Hansen (DKP):

Til titlen.

1) Titlen affattes således:

„Forslag til lov om avancestop og prisdæmpende aftaler.“

Af et *mindretal* (Bach (FP), Ove Jensen (FP), Glistrup (FP) og Haunstrup Clemmensen (KF)):

Til § 1.

2) I *stk. 1, 1. pkt.*, udgår ordet „absolut“.

3) Til *stk. 3* føjes: „Indehavers og ægtefælles arbejdsindsats kan i fuldt omfang indregnes i bruttoavanceopgørelsen. Bruttoavance kan forhøjes med virksomhedernes øgede omkostninger til emballage, udbringning af varer, lys, varme og lejeforhøjelser, der beror på lejelovgivning gennemført efter 6. marts 1975.“

Af et *andet mindretal* (Bach (FP), Ove Jensen (FP) og Glistrup (FP)):

4) *Stk. 4* udgår.

Til § 2.

5) Paragraffen udgår.

Til § 4.

6) I *stk. 2* ændres „kan“ til: „skal“.

7) I *stk. 3* udgår ordene „under forudsætning af, at den enkelte virksomheds samlede bruttoavance ikke derved forøges“.

Til § 5.

8) Paragraffen affattes således:

„§ 5. Bruttoavancebeløb udgør de af virksomheden oplyste i det omfang, vedkommende myndighed ikke dokumenterer andet. I tilfælde af manglende oplysning kan monopoltilsynet kræve bruttoavancerne nedsat

til beløb, som efter monopoltilsynets skøn må anses for normale på det pågældende tidspunkt.“

Til § 7.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

9) Som nyt *stk. 2* indsættes:

„*Stk. 2*. Uanset bestemmelserne i denne lov kan virksomheder forhøje bruttoavanceerne i overensstemmelse med de beslutninger, som monopolrådet har truffet i sit møde den 5. marts 1975.“

Nyt kapitel.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 1*:

10) Efter § 8 indsættes som nyt kapitel:

„Kapitel II.

Prisdæmpende aftaler.

§ 01. Såfremt væsentlige samfundsmæssige hensyn, herunder til dansk erhvervslivs konkurrenceevne eller beskæftigelsen, efter handelsministerens skøn gør det påkrævet, kan han undtage vare- og ydelsesområder fra lovens bestemmelser.

Stk. 2. Handelsministeren kan gøre det til en betingelse for undtagelsen, at der med vedkommende organisationer opnås en aftale om anvendelse af normer for pris- eller avancefastsættelsen på det vare- og ydelsesområde, som undtages fra loven.

§ 02. Monopoltilsynets direktorat fører tilsyn med pris- og avanceudviklingen på de områder, som af handelsministeren efter § 01. er undtaget fra loven, og kan i denne forbindelse kræve meddelt alle oplysninger, som skønnes nødvendige for denne virksomhed.

§ 03. På de områder, hvor der er indgået aftale efter § 01, *stk. 2*, ophæves monopoltilsynets adgang til at give forskrifter efter kapitel III i lov nr. 59 af 15. februar 1974 om priser og avancer.

Stk. 2. Indgåelse af en aftale efter § 01, *stk. 2*, medfører, at reglerne i lovens kapitel I ikke finder anvendelse på det område, som aftalen dækker.“

Til § 10.

Af *mindretallet under nr. 4*:

11) Paragraffen udgår.

Til § 11.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *et flertal* (udvalget med undtagelse af Kaj Hansen (DKP)):

12) Paragraffen affattes således:

„§ 00. Denne lov, der træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende, er midlertidig og bortfalder fra det tidspunkt, der fastsættes ved kongelig anordning, dog senest den 28. februar 1977.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Forslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 10 om indsættelse af et nyt kapitel 2.

Til nr. 2.

Under hensyn til den almindelige konjunkturudvikling og salgsafmatning er det fundet rimeligt at tillade valgfrihed, således at bruttoavancestoppet omfatter enten den procentvise avance eller avancen beregnet i kroner og øre.

Til nr. 3.

Ændringen findes at være rettelige konsekvenser af de i øvrigt i § 1, *stk. 1-3*, indeholdte regler.

Til nr. 4.

Begrebet bruttoavance har ikke nogen normalforbindelse med liberale erhverv eller transportvirksomhed, og det må ubetinget frarådes, at lovgivningsmagten gennemfører regler, der er uforståelige for alle.

Til nr. 5.

Den reelle virkning af § 2 er en skatteomlægning, der ikke kan henhøre under lovgivning som den foreliggende og kan medføre megen administrativ besværlighed.

Til nr. 6.

Ændringen skyldes ønsket om, at erhvervsvirksomheder i vanskeligheder kan disponere, inden langsommelig administrativ behandling fører dem ud i betalingsammenbrud.

Til nr. 7.

De pågældende lovord kan ganske åbenbart ikke fungere i det praktiske liv.

Til nr. 8.

Bevisbyrden for, at private folk lyver om forhold, som de ingen opfordring har haft til at sikre sig oplysning om, må påhvile den offentlige myndighed, der udslynger en sådan beskyldning.

Til nr. 9.

Bestemmelsen tilsigter at undgå den konkurrenceforvridning, der kan forekomme i en situation, hvor nogle virksomheder inden for en branche har kunnet nå at forhøje bruttoavancen på grundlag af en tilladelse fra monopoltilsynet, medens andre virksomheder inden for samme branche ikke har haft denne mulighed.

Til nr. 10.

Bestemmelsen giver handelsministeren mulighed for at undtage fra loven, når de nævnte, væsentlige, samfundsmæssige hensyn gør det påkrævet, at der tilvejebringes en mere fleksibel ordning end et avancestop. Efter stk. 2 kan handelsministeren gøre en sådan undtagelse betinget af, at der træffes aftale med erhvervsorganisationer om anvendelse af normer for pris- eller avancefastsættelsen, og det forudsættes, at det normalt gøres til en betingelse for en undtagelse, at en sådan aftale indgås. Sådanne aftaler, der vil være af en mere generel karakter, vil kun kunne indgås for større vare- eller ydelsesområder.

Der må ud fra foreliggende oplysninger om omkostningsudvikling og avancestruktur på de enkelte områder og ud fra en vurdering af omfanget af råvarepriser, lønninger m. v. søges fastlagt normer for pris- og avanceudviklingen på vigtige erhvervsområder såvel inden for produktion og omsætning som på tjenesteydelsesområdet.

Ifølge sagens natur vil sådanne aftaler indgået mellem ministeren og en organisation på medlemmernes vegne ikke umiddelbart kunne binde de enkelte medlemsvirksomheder. Det må forudsættes, at vedkommende organisationer gennem deres valgte ledelser ved passende foranstaltninger på loyal måde sikrer medlemsvirksomhedernes indforståelse med de aftalte retningslinier og i det hele søger de indgåede aftaler opfyldt i videst muligt omfang.

Såfremt indgåede aftaler ikke overholdes i rimeligt omfang, er betingelsen for den meddelte undtagelse fra loven ikke opfyldt, og ministeren vil derfor kunne tilbagekalde den meddelte undtagelse i sådanne tilfælde.

Afgørelser efter kapitel II træffes af handelsministeren, men det er ved denne bestemmelse pålagt monopoltilsynets direktorat at føre tilsyn med pris- og avanceudviklingen på de områder, som er undtaget fra avancestoploven. Det forudsættes, at monopoltilsynets direktorat løbende holder handelsministeren underrettet om pris- og avanceudviklingen på disse områder for derved at give ministeren et grundlag for de afgørelser, som han skal træffe i henhold til dette kapitel.

Til nr. 11.

Reglen findes upåkrævet og uheldig under hensyn til muligheden for, at forslaget endelige skæbne skal afgøres ved folkeafstemning.

II. forslag til lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v.

Til § 1.

Af et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget):

1) I *stk. 1* udgår ordene „eller 3) 6 pct. af den indbetalte aktiekapital (indskudskapital)“, og som nyt *stk. 2* indsættes:

„*Stk. 2*. Udbytte kan dog altid deklareres ved den på generalforsamlingstidspunktet gældende diskonto med tillæg af 2 pct.“

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*, og *stk. 3* bliver *stk. 4*.

Af et andet mindretal (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget):

2) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

„Stk. 4. Udbyttebeløbet efter stk. 1 og stk. 2 nedsættes efter følgende skala:

Bruttoomsætning i millioner kr.	Udbyttet nedsættes med pct.
Indtil 4.999.999 kr.	0 pct.
mellem 5.000.000 kr. og 24.999.999 kr.	25 pct.
mellem 25.000.000 kr. og 49.999.999 kr.	50 pct.
over 50.000.000 kr.	75 pct.“

Til § 2.

Af handelsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Poul Dam (SF) og Kaj Hansen (DKP)):

3) Paragraffen udgår.

Af mindretallet under nr. 2:

4) Paragraffen affattes således:

„§ 2. Udstedelse af fondsaktier og fondsanparter er ikke tilladt.“

Til § 4.

Af mindretallet under nr. 1:

5) Paragraffen udgår.

Af handelsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget):

6) I stk. 1 udgår ordene „samt til tantieme til medlemmer af direktion“, og som nyt pkt. tilføjes:

„Som tantieme til medlemmerne af direktionen kan anvendes det beløb, der har været anvendt hertil i det nærmest forudgående regnskabsår, eller et gennemsnit af de beløb, der har været anvendt hertil i de tre nærmest forudgående regnskabsår.“

Til § 8.

Af mindretallet under nr. 1:

7) Paragraffen udgår.

Til § 11.

8) Ordene „i folketingsåret 1975-76“ ændres til: „senest 15. oktober 1975“.

Af handelsministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer af udvalget):

9) Paragraffen affattes således:

„§ 11. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest den 1. februar 1976.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Det fører til samfundsmæssigt meget uønskelige virkninger, hvis store befolkningsgrupper får det indtryk, at risikovillig kapital ikke formelt minimalt kan opnå et afkast, der ligger noget højere end den officielle rentesats for passive investeringer.

Til nr. 3.

Efter fremskridtspartiets opfattelse fremgår det af handelsministerens svar på udvalgets spørgsmål 6, jfr. det til nærværende betænkning optrykte bilag, at ministeren ingen saglige indvendinger har mod udstedelse af fondsaktier eller opskrivning af aktiekapitaler. Fremskridtspartiet er enig i følgende udtalelser, som De danske Provinsbankers Forening har sendt udvalget: „Vi skal i denne forbindelse ikke undlade at pege på den omvurdering af fondsaktiebegrebet, som såvel i erhvervsøkonomisk som politisk henseende har fundet sted i voksende erkendelse af den samfundsgavnige konsolidering af industriens kapitalgrundlag, som fondsaktieemissioner indebærer.“

Til nr. 5.

Regeringsforslaget går ud på til fordel for kapitalejere at indføre en forskydning til skade for et vilkårligt udsnit af lønmodtagere, der ofte vil blive ramt med tilbagevirkende kraft, efter at de har udført det arbejde, som de nu bliver frataget aflønning for, helt eller delvis.

Dette forekommer så urimeligt, at det er aldeles uacceptabelt.

Til nr. 7.

Da folkeafstemning består som en mulighed, fremstår regeringsforslaget som mindre velbegrunderet.

Til nr. 8.

Af hensyn til generalforsamlingernes afholdelse i foråret 1976 bør der være skabt klarhed om lovrevision inden udgangen af 1975.

III. forslag til lov om pengeinstitutters rentemarginal.

Af et *mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget):

Til § 1.

1) Paragraffen affattes således:

„§ 1. For banker, sparekasser og virksomheder, der er omfattet af lov nr. 156 af 2. maj 1934 om visse spare- og udlånsvirksomheder (pengeinstitutterne), må rentemarginalen i det enkelte pengeinstitut ikke overstige 4 pct. uden tillæg. Udlånsrenten må maksimalt udgøre den til enhver tid gældende diskonto plus 4 pct.“

Til § 3.

2) Paragraffen udgår.

Af et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget):

Til § 5.

3) Ordet „kvartalsvis“ udgår, og til paragraffen føjes: „pr. 31. december 1975, og pr. hvert følgende kvartals udløb til og med 31. marts 1977“.

Til § 6.

4) I *stk. 1* udgår ordene „for et kvartal“, og i stedet indsættes: „for perioden siden lovens ikrafttræden“.

5) I *stk. 2* indsættes foran „pengeinstitut“ ordet: „sådan“.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets og Danmarks kommunistiske partis medlemmer af udvalget):

6) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2*. Finder tilsynet, at forhandlingerne efter *stk. 1* ikke fører til en tilstrækkelig nedbringelse af rentemarginalen, kan tilsynet give instituttet pålæg om at træffe foranstaltninger til at nedbringe rentemarginalen og om at indberette til tilsynet om de truffene foranstaltninger.“

Til § 10.

Af *mindretallet under nr. 3*:

7) Paragraffen udgår.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 11.

8) *Stk. 1* affattes således:

„Loven træder i kraft 1. april 1975 og udløber 31. marts 1977, medmindre den forinden er ophævet ved kongelig anordning.“

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 12.

9) Paragraffen affattes således:

„§ 12. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest den 1. februar 1976.“

Bemærkninger.

Til nr. 3.

Administrationen bør ske således, at overgangsperioden er længere end et kvartal.

Til nr. 4 og 5.

Om sanktioner skal kunne iværksættes, må bero på et kumulativt princip.

Til nr. 6.

Ændringsforslaget tilsigter at tydeliggøre, at der ikke kan gives et institut pålæg om nedbringelse af rentemarginalen, medmindre

Bet. o. lovf. om avancestop m. m.

der forinden har været ført forhandlinger med instituttet og disse forhandlinger ikke har ført til en tilstrækkelig nedsættelse af rentemarginalen.

Til nr. 7.

Bestemmelsen findes mindre hensigtsmæssig i en lov som den foreliggende.

Til nr. 8.

Da lovforslaget indgår som del i en tvangsindkomstpolitisk løsning, må loven tidsbegrænses til højst at bestå i to år, og da problematikken i loven er uopdyrket, må der være mulighed for øjeblikkelig ophævelse, hvad enten lovgivningsmagten er funktionsdygtig eller ej.

Lennart Larson (V). **Nyboe Andersen (V).** **Jens Peter Jensen (V).** **Wichmann Madsen (V).**

Bach (FP). **Ove Jensen (FP).** **Glistrup (FP).** **Inger Stilling Pedersen (KrF).**

Dorte Bennedsen (S). **Lysholt Hansen (S).** **Kjeld Olesen (S).** **Birte Weiss (S).**

K. J. Mortensen (S), **Ingomar Petersen (RV).** **Poul Dam (SF).**
formand.

Kaj Hansen (DKP). **Haustrup Clemmensen (KF),**
næstformand.